HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה מא.

ויקרא בו'. בספר עזרא כתיב. קתני מיהת לרבנן בעזרה היו קורין: **מפני כבדי שלא יפסוק הסורגמן הוא.** שפרשת שור או כשב[ה] קרובה לפרשת מחרי מות[ו] ולא גמר הסורגמן לתרגם על שזה רואה לך בעשור ומתמיל כשמפסיק זה: **ועד למה מדלגין.** בענין: **לאן נעניין אחד.** מדלגין בתורה כגון מתני' דתרוייהו בעניינא דיה"כ ניתנו הילכך מדלגין בכדי שלא יפסוק ובריימ"ה דקתני לתפי' בכדי שלא יפסוק מורגמן אין מדלגין בשני עניינין אלא בענין יום הכפורים וזה בזו את אהרן או בפרשה אחרת שאין הלב שהוא נמשך אחר ענין אחד ממהר לגמת ממנו לשמוע ולהבין דברי ענין אחר הלכך תורה שהמצות תלויות בה ומשמיעין אותה לגבור ופסוק אחד שלא יבין בו הוא שוכחו ועובר עליו ואינו מקיימו ונמלא תורה על כך לכן אין מדלגין מענין לענין ואפילו אין התורגמן מפסיק אבל בשבת שפיר דמי: **ואפשי'.** בשיחותא: **ובנביא בשני עניינין אחד.** כגון: **ובנביא של שניס עשר מדלגין.** מנחומא לאפרשה דכוליה חד פרשת הוא: **מסוף הספר לתחלתו.** למפרע: **וכל כך למה.** לו לומר להס: **שלא להוליך נעו.** שלא יאמרו פרשה שהוא קורא על פה אינה כתובה בו וספר שכותב הוא: **משום פגמו.** של ספר תורה לשון שלא יאמרו מגלח בו פסול: **בעניינו של יום.** פרשה של אותה שבת לפי סדר פרשיות התורה: **פ"ר השאר אפלה.** זו היא שיש ברכה אחת ובו תפלה אחת רגה ובקשה שעמך כו': **מכאן ואילך.** לאחר שגמר כהן גדול לקרות פרשה בברכותיה כל אחד מן הצבור מביא ספר תורה מביתו לעזרה דקסבר כ) אין עירוב והולאה ליום הכפורים אי נמי כ) יהושלים לתותים נעולות בלילה ומערבין את כולה: **להרחות חזותו.** של ס"ת וגויו דלמר מר (מיר דף ג:) זה אלי ואנוהו[ט] התגלה לפניו במלות בס"ת נאה בגילית נאה: **מתני' בשמיני.** בגמרא פריך בשמיני ס"ד הא אמרת במועלי יו"ט הרחצון ומצנין אימת בשמיני במועלי שביעית בסוכות שבתחילת שנה שמינית: **בימה.** אלמנר"ש: **שנאמר מקץ שבע שנים.** בסוף שבע שניס ואותה קרייה על יד מלך היא כדתניא בספרי בפרשת המלך[כ] את משנה התורה הזאת אין קורין ביום הקהל אלא במשנה תורה: **וקורא יושב.** וקורא ביושיבה: **לגריפס המלך.** מלך ישראל היה מזרעו של הורדוס והוא שנתגייר בהמ"ק בימיו: **וגמו עיניו דמעום.** שהמקרא הזה פוסקו מן המלכות: **לחינו אפה.** [ט] שאמו מישראל: **וקורא מפחילא אלא הדברים עד שמע.** שבותחתון: **ושמע ויהי אם שמוע.** ע"י דילוג ומסם מדלג בעשר מעשר ומסם מדלג וקורא כי תבלה בעשר וברכות וקללות ומסם מוחר למפרע וקורא מסימה עלי מלע"ש). שמע קבלת מלכות שמים ויהי אם שמוע קבלת עול מלות כדאמר בפ' שני דברכות (דף יג.) וכן ברכות וקללות קבלת בריתות של תורה ומשמיע לרבים עשר תעשר כי תבלה לעשר מפני שהוא זמן מסיק ומתנות עניים והפרשת תרומות ומעשרות ומע"פ שפרשת המלך מפסקת בין עשר לכי תבלה קורא את אלה יחד שלא להפסיק במעשרות ומ"ר קורא פרשת המלך ומי משום דיש כאן דילוג בתורה פ) בכדי (שלא) יפסיק התורגמן אין למלך תורגמן ואין מתרגמין מחריף: **ברכות שב"ג מברך.** ביוה"כ אחר מקרא פרשה כדאמרן (יומא פח: [ועיין מ:]) מברך עליה שמונה ברכות: **המלך מברך.** אחר קריאתו: **שלא רגלים.** מקדש ישראל והזמניס מברך תחת (ע) ברכות של מחילת העון שביו"כ: **גמ' לריכי.** כל הסימנין הללו מקץ שנת השמיטה ובמ הסוכות ובמועד: **נימנוהו מהשתא.** משנת תרפיעים והלאה שבערבות מוחה נאמרה פרשה זו ואע"ג דלא מתרמי בשמיטה שלא מנו שמיטין עד לאחר שבע שביבשו ושבע שמילקו כדאמרי' (בקידושין) (דף מ:) [ערכין] (דף יב:): **בסוף שמיטה.** קודם ר"ה של שמינית דהא מקץ שבע בסוף שנה משמע: **מריש שתא.** שכולן נקראו מועד לכתחיל (ויקרא רבה כג) אלא מועדי ה' וקתני יב ר"ה של שמינית דהא מקץ שבע בסוף שנה משמע: **מאי מועדי ה'.** שכולן נקראו מועד לכתחיל כאן (שם). **להראות חזותו לרבים.** להראות נויו של ספר תורה ותפארת צריכה. שיהא נראה לכותב (שם). כתיקנן. כמו שהיו שומרין אותן בתפלה (שם). **השאר תפלה.** השנויה במשנה, כך היא שנה היתה ובקשה כו' (שם). **להראות חזותו לרבים.** להראות נויו של ספר תורה ותפארת בעליה שנהגו להתעלות במלות, שנאמר זה לפי ומהומו, שנאמר זה לפי שנה ספר תורה נאה בדיו נאה בקלף נאה בקולמוס נאה, ומערב יום הכפורים בביתו שם (שם). **בימה.** כעין מגדל קלר וגבוה (ע"ז מז:).

(ט) יומא סט: מגילה כל. (כ) יומא ע., ג) שם ע"ש. (ב) [ברכות נב.], ה) מגילה כט: יומא ע., ו) יומא ע., ז) רש"ל, ח) שם, ט) [ויקרא כג], י) [שם טו], כ) יומא סו: כריתות יד., ל) עירובין ו: כב. קא., מ) [שמות טו], נ) [שופטים ו יח], ס) [ערי תוספתא פ"ג ג: ד"ה כל דתמר וכו' המיגו על זה], ע) [דברים יז], פ) פ"ק דכלי שיפקיע, צ) רש"ל, ק) [ער' תוי"ט ד"ה עמה],

1. וַיִּקְרָא בוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב
אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר הַמָּיִם מִן
הָאוֹר עַד מַחֲצִית הַיּוֹם
נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים
וְהַמְבִינִים וְאָזְנֵי כָל הָעָם
אֶל סֵפֶר הַתּוֹרָה:
נחמיה ח ג

2. וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם
לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים
בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג
הַסֻּכּוֹת: דברים לא י

3. שׁוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ
אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ בּוֹ
מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ
מֶלֶךְ לֹא תוּכַל לָתֵת
עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא
אָחִיךָ הוּא: דברים יז טו

4. דברים א-ו ג

5. דברים ו ד-ט

6. דברים יא יג-כא

7. דברים יד כג-כז

8. דברים כו יב-טו

9. דברים יז יד-כ

10. דברים כח

11. בְּבוֹא כָל יִשְׂרָאֵל
לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחָר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה
הַזֹּאת נֶגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּאָזְנֵיהֶם: דברים לא יא

(א) רש"י ד"ה של רגליס וכו' תמת ברכת ממילא כל"ל ומיבא של נמקה:

רש"י ד"ה אחינו אתה שאמו מישראל. ער' ז"ק דף פח ע"ב ועי' מהרש"ל נמ"ק ריש ג"ב:

אלמנר"א [אלמינבר"א]. בימה.

[1] ויקרא בו לפני הרחוב אשר לפני שער המים אמר רב חסדא בעזרת נשים: וקורא אחרי מות ואך בעשור: ורמינהי [ג] א"מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה אמר אביי לא קשיא כאן בכדי שיפסוק התורגמן כאן בכדי שלא יפסוק התורגמן והא עלה קתני מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה ועד כמה מדלגין [2] עד כדי שלא יפסוק התורגמן מכלל דבתורה כלל כלל לא אלא אמר אביי לא קשיא [3] כאן בענין אחד כאן בשני עניינין והתניא מדלגין בתורה בענין אחד ובנביא בשני עניינין וכאן וכאן בכדי שלא יפסוק התורגמן [ד] ואין מדלגין מנביא לנביא [ה] ובנביא של שנים עשר מדלגין [ו] ובלבד שלא ידלג מסוף הספר לתחלתו: [ז] וגולל את התורה ומניחה בחיקו כו': וכל כך למה שלא להוציא לעז על ס"ת: ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה:

[ח] וליכרכיה לספר וליקרי א"ר הונא בר יהודה א"ר ששת [ט] לפי שאין גוללין ס"ת בצבור וליתי ס"ת אחרינא וליקרי רב הונא בר יהודה אמר [י] משום פגמו של ראשון ר"ש בן לקיש אמר [כ] לפי [ל] שאין מברכין ברכה שאינה צריכה ומי חיישינן לפגמא [מ] והאמר רבי יצחק נפחא ר"ח טבת שחל להיות בשבת מביא שלש תורות וקורא אחת מעניינו של יום ואחת של ר"ח ואחת בשל חנוכה [נ] תלתא גברי בתלתא סיפרי ליכא פגמא [ס] חד גברא בתרי סיפרי איכא פגמא: ומברך עליה שמנה ברכות כו': [ע] ת"ר [פ] [מברכין] [צ] על התורה כדרך שמברכין בבהכ"נ ועל העבודה ועל ההודאה ועל מחילת עון כתיקנן על המקדש בפני עצמו ועל הכהנים בפני עצמן על ישראל בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה: והשאר תפלה: [ק] ת"ר השאר [ר] תפלה תחנה רנה ובקשה שעמך ישראל צריכין ליוושע וחותם בשומע תפלה מכאן ואילך כל אחד ואחד מביא ספר תורה מתוך ביתו וקורא בו וכל כך למה כדי להראות חזותו לרבים: **מתני'** פרשת המלך ביצד [ש] מוציאי יו"ט הראשון של חג בשמיני במוציאי שביעית [ת] עושין לו בימה של עץ בעזרה והוא יושב עליה שנאמר [2] מקץ שבע שנים במועד וגו' חזן הכנסת נוטל ס"ת ונותנה לראש הכנסת וראש הכנסת נותנה לסגן והסגן נותנה לכהן גדול וכ"ג נותנה למלך והמלך עומד ומקבל וקורא יושב אגריפס המלך עמד וקבל וקרא עומד [פ] ושבחוהו חכמים וכשהגיע [3] ללא תוכל לתת עליך איש נכרי זלגו עיניו דמעות אמרו לו אל תתירא אגריפס אחינו אתה אחינו אתה וקורא מתחילת [4] אלה הדברים עד [5] שמע ושמע [6] והיה אם שמוע [7] עשר תעשר [8] כי תכלה לעשר [9] ופרשת המלך [10] וברכות וקללות עד שגומר כל הפרשה ברכות שבהן גדול מברך אותן המלך מברך אותן אלא שנותן של רגלים תחת מחילת העון: **גמ'** בשמיני סלקא דעתך אימא בשמינית וכל הני למה לי צריכי דאי כתב רחמנא מקץ הוה אמינא נימנו מהשתא ואע"ג דלא מתרמי בשמיטה כתב רחמנא שמיטה ואי כתב רחמנא שמיטה ה"א בסוף שמיטה כתב רחמנא במועד ואי כתב במועד ה"א מריש שתא כתב רחמנא בחג הסוכות ואי כתב רחמנא בחג הסוכות הוה אמינא אפי' יו"ט אחרון כתב רחמנא [11] בבוא כל ישראל

מאתחלתא

כתב רחמנא בחג הסוכות. תימה הא**מתני'** דכתיב בחג הסוכות במועד למה לי ועוד נה ליכתוב אלא מקץ שבע שנים שנת השמיטה בבא כל ישראל לירושת ואע"ג דאיכא למימר מה לירושת ויו"ל מ"מ כן הוה ממינן בחג המלות להכי מינטריך בחג הסוכות מיהו הא**מתני'** דכתיב בחג הסוכות במועד נה הוה לריך וגלאה להכי מינטריך משום דבבא כל ישראל לירושת מאתחלתא דמועד ביום ראשון קתני"ל במועד דמא**מתני'** בתוך המועד ומהני בבא כל ישראל דמא**מתני'** מאתחלתא דמועד נה ביום ג' או ביום ג' אלא אמר אביי לא קשיא כאן בענין אחד כאן בשני עניינין והתניא מדלגין בתורה בענין אחד ובנביא בשני עניינין וכאן בכדי שלא יפסוק התורגמן מכלל דבתורה כלל כלל לא אלא אמר אביי לא קשיא כאן בענין אחד כאן בשני עניינין והתניא מדלגין בתורה בענין אחד ובנביא בשני עניינין וכאן בכדי שלא יפסוק התורגמן [ד] ואין מדלגין מנביא לנביא [ה] ובנביא של שנים עשר מדלגין [ו] ובלבד שלא ידלג מסוף הספר לתחלתו: [ז] וגולל את התורה ומניחה בחיקו כו': וכל כך למה שלא להוציא לעז על ס"ת: ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה:

[ח] וליכרכיה לספר וליקרי א"ר הונא בר יהודה א"ר ששת [ט] לפי שאין גוללין ס"ת בצבור וליתי ס"ת אחרינא וליקרי רב הונא בר יהודה אמר [י] משום פגמו של ראשון ר"ש בן לקיש אמר [כ] לפי [ל] שאין מברכין ברכה שאינה צריכה ומי חיישינן לפגמא [מ] והאמר רבי יצחק נפחא ר"ח טבת שחל להיות בשבת מביא שלש תורות וקורא אחת מעניינו של יום ואחת של ר"ח ואחת בשל חנוכה [נ] תלתא גברי בתלתא סיפרי ליכא פגמא [ס] חד גברא בתרי סיפרי איכא פגמא: ומברך עליה שמנה ברכות כו': [ע] ת"ר [פ] [מברכין] [צ] על התורה כדרך שמברכין בבהכ"נ ועל העבודה ועל ההודאה ועל מחילת עון כתיקנן על המקדש בפני עצמו ועל הכהנים בפני עצמן על ישראל בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה: והשאר תפלה: [ק] ת"ר השאר [ר] תפלה תחנה רנה ובקשה שעמך ישראל צריכין ליוושע וחותם בשומע תפלה מכאן ואילך כל אחד ואחד מביא ספר תורה מתוך ביתו וקורא בו וכל כך למה כדי להראות חזותו לרבים: **מתני'** פרשת המלך ביצד [ש] מוציאי יו"ט הראשון של חג בשמיני במוציאי שביעית [ת] עושין לו בימה של עץ בעזרה והוא יושב עליה שנאמר [2] מקץ שבע שנים במועד וגו' חזן הכנסת נוטל ס"ת ונותנה לראש הכנסת וראש הכנסת נותנה לסגן והסגן נותנה לכהן גדול וכ"ג נותנה למלך והמלך עומד ומקבל וקורא יושב אגריפס המלך עמד וקבל וקרא עומד [פ] ושבחוהו חכמים וכשהגיע [3] ללא תוכל לתת עליך איש נכרי זלגו עיניו דמעות אמרו לו אל תתירא אגריפס אחינו אתה אחינו אתה וקורא מתחילת [4] אלה הדברים עד [5] שמע ושמע [6] והיה אם שמוע [7] עשר תעשר [8] כי תכלה לעשר [9] ופרשת המלך [10] וברכות וקללות עד שגומר כל הפרשה ברכות שבהן גדול מברך אותן המלך מברך אותן אלא שנותן של רגלים תחת מחילת העון: **גמ'** בשמיני סלקא דעתך אימא בשמינית וכל הני למה לי צריכי דאי כתב רחמנא מקץ הוה אמינא נימנו מהשתא ואע"ג דלא מתרמי בשמיטה כתב רחמנא שמיטה ואי כתב רחמנא שמיטה ה"א בסוף שמיטה כתב רחמנא במועד ואי כתב במועד ה"א מריש שתא כתב רחמנא בחג הסוכות ואי כתב רחמנא בחג הסוכות הוה אמינא אפי' יו"ט אחרון כתב רחמנא [11] בבוא כל ישראל

מאתחלתא

מדלגין בנביא. מפרשה לפרשה, ואין מדלגין בתורה. שהשומע את הקורא ממקום למקום אין לבו מיושב לשמוע (מגילה כד.) כאן בכדי שיפסוק המתורגמן. הא דקתני אין מדלגין בפרשה אלמוקה מזה, שקורא דגולל ספר תורה על מקום שילוג יפסיק התורגמן ממרגם פסוק אקלע הקורא ומגלגל לצבור יושבין ומפלפין אין זה כבוד לצבור, אבל לך בעשור שמוכח היה לאחרי מות ויכול לגולל שם קודם שיפסוק התורגמן (יומא סט: וכנ"ל מגילה כד.). כאן בענין אחד. כגון הכא שאמר בפרשיות מדלגינן בענין יום"כ אחר התורגמן, והא דקתני לתפילו בכדי שלא יפסיק אמי לא יהא בשני עניינים, לפי שדברי תורה היא אזהרות ועונשין ומלות ולריך שיכנסו בלב השומעין וכשמדלג יולא משיטה לשיטה אחת אינו נוח להתבונן (יומא שם וכנ"ל מגילה שם). ואין מדלגין מנביא לנביא. שיש כאן עיכוב יותר מדאי (מגילה שם). וכל כך למה. למה לריך לומר יותר ממה שקריאתי לפניכם כתוב כאן (יומא נ.). שלא להוציא לעז על ס"ת. כשרואין אותו קורא פרשה שלשים על פה, יהו סבורים שספר תורה אחר אותה פרשה (שם). לפי שאין גוללין ספר תורה בצבור. מפני כבוד לצבור, שיהו מלפין ודוממין לכך (שם לגירסת הגמ' שם). וליתי ס"ת אחרינא. שיהא נגלל לפרשה שלישית (שם). משום פגמו של ראשון. שלא יאמרו אחר הוא (שם). **ברכה שאינה**

עא א מיי' פי"ג מהל' תפלה הלכה ח יג סמג עשין יט טוש"ע ס"ח סימן קמד סעיף ג:
עב ב מיי' שם הל' יג [טוש"ע שם]:
עג ג ד ה ו מיי' ומסמג שם טוש"ע שם:
עד ז מיי' שם הל"ג ופ"ג מהל' עבודת יוה"כ הלכה י סמג שם טוש"ע ס"ח סימן שם סעיף ג:
עה ח מיי' פ"ג מהל' עבודת יוה"כ שם:
עו ט [מיי' פ"ח מהל' ברכות הל' טו טוש"ע ס"ח סי' רטו סעי' ד]:
עז י מיי' פי"ג מהל' תפלה הלכה כד סמג עשין יט טוש"ע ס"ח סימן קמד סעיף ג:
עח כ מיי' שם פי"ב הל' כג סמג שם טור ש"ע ס"ח סימן קמד סעיף ד:
עט ל מיי' שם ופ"ג מהל' עבודת יוה"כ הלכה י סמג טוטש"ע שם:
פ מ נ מיי' פ"ג מהל' עבודת יוה"כ הל' יא סמג עשין רט:
פא ס מיי' פ"ג מהלכות מגילה הלכה ג סמג עשין רט:
פב ע מיי' שם הל' ד:
פג פ מיי' שם הל' ג: